שלשים ושש פרק ראשון כריתות

ג.

עין משפט
נר מצוה

מסורת הש"ס

א) סנהדרין נה. [ע"ש], ב) מכות יד., ג) [ס"ק מ"ו] שו"ת סי' רס"ב, ד) סנהדרין נד., ה) פב., ו) [ס"ק ב], ז) ס' כתר כ"ש ופסקי מהר"ם מ"ב, ח) מכות יג., ט) שבת פ. קנ: סנהדרין סב., י) פב., כ) [סנהדרין פח: שבת סב.], ל) [ל"ל למחתך כתף], מ) [ירקות יחק.], נ) וקף כ:], ס) [סנהדרין נד.], ע) [נדרים סג.], פ) [מ"ח ע"ב], צ) [ב"ב ע"ה].

תורה אור השלם

1. על כשר אדם לא יקקר ובמחבואי לא תעשה בחלבו קדש הוא קדש יהוה לכם:
2. איש אשר יקרא בחלמו ואשר יתן ממנו על זר לבדה מעמיו: שמות ל לג
3. ואת זכר לא תשכב משכבי אשה תועבה הוא:
4. ויקרא יח כב
5. לא תהיה קדשה מבנות ישראל ולא יהיה קדש מבני ישראל: דברים כג יח
6. והאיש בבני ישראל ולבני הגר בתוכם תורה אחת יהיה לכם לעשה בשגגה:
7. כהרכר כי כם
8. דבר אל בני ישראל לאמר נפש כי תחטא בשגגה מכל מצות יהוה אשר לא תעשינה ועשה אחת מהנה:

ויקרא ד ב

הנהות הב"ח

(ה) גמ' דקתני חדא שגגת ע"ז וחדין: (ב) רש"י ד"ה מגת וכו' מתר שגגת הס"ד ותמ"ל ת"ה ול האשה הנרבעת כו' דהוא נרסה לעכמה הס"ד ותמ"ל ת"ה בשבועי אי מיתסר: (ג) ד"ה ולמחר כי אסכו וכו' מהכא הס"ד ותמ"ל ת"ה בגברי מצוה ולאין נזכרות: (ד) ד"ה ר"ש אומר וכו' קשיא לר"ש דאמר שגגת מלאכות וכו' נמי ליחייב משום דהוי כמי שחתכו ד"ה ואי ס"ד:

גליון הש"ס

גמ' ובמכניף ס"ל כר"ש. ע' סנהדרין סד ע"ב תד"ה ור' ומם ל ע"ש ברש"י ד"ה ור' ומגהה שם:

רבינו גרשום

ר' יוסי הגלילי ר' עקיבא אומר הטיא חייב בכולן חרן משמיה קל אלא שהסלק הרחינו נשיא לא מעיר ולא מעירין אותו: ור' יוסי הגלילי סבר כל שיטות באות מהן ישנו בכולן וקמ"ל מחניתין דקתני חמשה כר' יוסי הגלילי וכר' עקיבא ולאפוקי מדר' אליעזר דאמר התם בהוריות נשיא מביא שעיר בקל מנינא חמשה מביאין קרבן עולה ויורד דאמר נשיא: מנינא לפה לי לאפוקי מדר' אושעיי דאמר ר"ג אבות נזיקין שומר חנם והשואל כר. דאי אפי אלו אבות נזיקין השור הבור הזה אמינא תנא ושייר הני דר' אושעיי קמ"ל ד' אבות לפעושי דר' אושעיא. מ"ט לרב כראית ליה לשמואל כראית ליי לרב דאמר מבבא זה אדם מזיק הכי ממעט רי' אושעיא דתנא אדם זכל דרמי ליה ולשמואל דאמר מבבא זה השן אפר לך תנא בנזקי ממוני מיירי ולא נזקי גופו למעוטי ר' אושעיא דהוי נזקי גופו: ולר' אושעיא הני ר"ג מנינא לפה לי לאפוקי מדר' חייא דאמר כיר אבות נזיקין ופ"ש ממעט לר' אושעיא דקסבר בכהתא קא מיירי בקטא לא קא מיירי והני ר' חייא קנסי הוו: ור' חייא מנינא ליה לפה לי לפעושי מפני בקדשים. כהן האומר הריני שוחט זכח זה מאחרי על מנת להקטיר ממני כזית חרן לנוכו. ומסור המלשין על ממוני של חברו לעובדי כוכבים אונס והני מגירי מלשבלים דלא מעשה בידים אלא בדבור בעלמא ואי קשיא לר' חייא אם כן עדיים ומסתרן וכותיא אם רע דקא חשיב להו הא כדבור בעלמא קא עבדי אמר לך עדים ומסתרן מעשה כתיב בהו דכתיב כאשר דבר אליהם ומתיבת ר' אושעיא דאמר לבתר בחיים הלכך קא חשיב להו מאחרי לבתר בחיים שנגחו חטאת: לכך יצאת כרת באחותו להלך לחייב על כל אחת ואחת דמה אחותו מיוחדת שהיא ערוה וחייב כרת ועל שנגחה חטאת אף על שהיא ערוה חייב על ודוגה כרת ועל שנגחה חטאת: והלא שלמים כמלל כל הקרשים הין. דכתיב אמור אליהם לדורותיהם כל איש אשר יקרב מכל זרעכם הני אף אחותו נמי יצאה מן הכלל ללמד על הכלל כולו: אמר לך רב ביבי ופינחס. דהא בר"ייא סייקא להו כי אמרת כי: הכא נמי מה אחותו מיוחדת שהיא ערוה ואין לה היתר לעולם מחיי אחרות. שאינה מיוחדת לעולם לאחיי אחרות אף כל שאין לה היתר בחיי אחרות חייבין עליה כרת: יצאת אשה אחים שיש לה היתר בחיי אחרות יצאת אשה שאין לה היתר בחיי אחרות. ומן נדה יש לה היתר לבעלה לאחר נדותה הלכך לא מצי אחותו ללמד על הכלל כולו: אי יהה לפת להאי דאמר קרא כי כל אשר יקרב מכל המתעבות הני דכתיבי בהאי קרא דאיל וכך דאחותו שייכא בהאי קרא אלא מה לו שיצאת חייבין עליה כפני עצמה אף כל אותן שיש בהן היתר יצאת מן הכלל ואין משיבין על התיקש הזה